

Innhold

Forord	5
Innhold	9
DEL 1 Om juss	13
Kapittel 1 Introduksjon	15
1.1 Formål og emner	15
1.2 Opplegg	17
1.3 Litteratur	20
Kapittel 2 Hva juss er	23
2.1 Rettsreglenes funksjoner	23
2.2 Juss handler om normer	24
2.3 Ikke alle normer er rettsnormer	27
2.4 Rett og tvang	30
2.5 Rett og makt	31
2.6 Rett og utfoldelse	33
2.7 Rett og rettsutøvelse	33
2.8 Rett, politikk og verdier	34
Kapittel 3 Rettsregler	39
3.1 Hva er en regel?	39
3.2 Ulovfestete regler	43
3.3 Hvorfor bør vi gå veien om regler?	46
Kapittel 4 Klassifikasjon av regler	49
4.1 Typer av rettsregler	49
4.2 Reglens oppbygning	56
Kapittel 5 Regelanvendelse	65
5.1 Forskjellen på å anvende regler og å skape regler	65
5.2 Forskjellen på regelanvendelse og rettspolitikk	66
5.3 Hva vil regelanvendelse si?	67
5.4 Regelanvendelsens tre ledd	69
5.5 Regelanvendelse og annen rettsanvendelse	76
Kapittel 6 Regelanvendelse og skjønnsutøvelse	81
6.1 Hva er skjønnsutøvelse?	81
6.2 Forskjellen på skjønnsutøvelse og subsumsjonsskjønn	83
6.3 Sammenhengen mellom regelanvendelse og skjønnsutøvelse	85
6.4 Forvaltningens skjønnsutøvelse	85
6.5 Domstolens skjønnsutøvelse	87

Kapittel 7 Grunnleggende begreper	95
7.1 Rett	95
7.2 Plikt	96
7.3 Frihet	97
7.4 Kompetanse	97
7.5 Legitimasjon	98
7.6 Hjemmel	99
7.7 Sanksjoner	100
7.8 Terminologiske karakteristika	101
Kapittel 8 Rettssystematikk	105
8.1 Privatrett og offentlig rett	105
8.2 Norsk rett og internasjonal rett	108
DEL 2 Rettskildelære i hovedtrekk	117
Kapittel 9 Rettskildevinkelen	119
9.1 Faget rettskildelære	119
9.2 Normativ eller deskriptiv rettskildelære?	120
9.3 Opplegg og disposisjon	121
9.4 En oppklaring	122
Kapittel 10 Rettskildelærens egenart	125
10.1 Rettskildelærens mål	125
10.2 Å finne regelinhold er en regelstyrt prosess	126
10.3 Hva vil det si å tolke en lov	128
10.4 Regler, rettskildefaktorer og rettskilderegler	134
10.5 Fellesregler for all rettsanvendelse, alle rettsanvendere og alle juridiske fag	136
10.6 Rettskilderegler er metanormer	136
10.7 Rettskildereglens grunnlag	137
10.8 Endring av rettskildereglene	139
10.9 Rettskildebruk er en prosess	139
Kapittel 11 Rettskildebildet	145
11.1 Klassisk rettskildelære	145
11.2 Tre historier – og deres illustrasjonsverdi	148
11.3 Eckhoffs rettskildeinnsats	151
11.4 De tre historiene sett i Eckhoffs rettskildebilde	161
11.5 Nyansering og modernisering av rettskildelæren?	165
Kapittel 12 Rettskildereglene	177
12.1 Relevansprinsippene	177
12.2 Slutningsprinsippene	191
12.3 Harmoniserings- og vektprinsippene	210

Kapittel 13 Metodevariasjoner	231
13.1 Rettskildeforskjeller mellom rettsanvendere	231
13.2 Forskjeller mellom fagene: Rettskildeforskjeller og andre metodeforskjeller	234
13.3 Rettskildeforskjeller mellom fagene	234
13.4 Spesielle metodevariasjoner for tolking av individuelle rettsutsagn	253
13.5 Rettskildelære i IKT-lys	266
13.6 Liv og lære	271
Kapittel 14 Nærmere om de enkelte rettskildefaktorene	275
14.1 Lovteksten	275
14.2 Lovforarbeider, lovens etterarbeider, lovformål	283
14.3 Rettspraksis	298
14.4 Annen praksis	321
14.5 Internasjonale rettskildefaktorer	332
14.6 Rettsoppfatninger	338
14.7 Rettsanvenderens vurderinger	350
Kapittel 15 Tolgingsresultatene	367
15.1 Forbindelsen mellom presiserende tolking og tolgingsresultatene	368
15.2 Å ta loven på ordet	370
15.3 Antitetisk tolking	371
15.4 Innskrenkende tolking	377
15.5 Utvidende og analogisk tolking	381
Kapittel 16 Regelkonflikter og regelkombinasjoner	393
16.1 Ulike typer av regelkonflikter	393
16.2 Harmonisering av regler (å tolke vekk motstrid)	401
16.3 Kollisjonsprinsippene	404
16.4 Hvordan skal konflikt mellom vanlig norsk rett og internasjonalt baserte, norske regler løses?	407
Kapittel 17 Et tilbakeblikk og et blick fremover	425
17.1 Sammenligning mellom å tolke lover, myndighetsakter, kontrakter og testamenter	425
17.2 Løft frem metodespørsmålene!	430
DEL 3 Veiledninger	431
Kapittel 18 Veiledninger til kontrollspørsmålene	433
18.1 Formålet med kapittel 18	433
18.2 Stoff til kontrollspørsmålene i kapittel 2	433
18.3 Stoff til kontrollspørsmålene i kapittel 3	434
18.4 Stoff til kontrollspørsmålene i kapittel 4	434
18.5 Stoff til kontrollspørsmålene i kapittel 5	435
18.6 Stoff til kontrollspørsmålene i kapittel 6	435
18.7 Stoff til kontrollspørsmålene i kapittel 7	436

18.8 Stoff til kontrollspørsmålene i kapittel 8	436
18.9 Stoff til kontrollspørsmålene i kapittel 9	437
18.10 Stoff til kontrollspørsmålene i kapittel 10	438
18.11 Stoff til kontrollspørsmålene i kapittel 11	438
18.12 Stoff til kontrollspørsmålene i kapittel 12	439
18.13 Stoff til kontrollspørsmålene i kapittel 13	441
18.14 Stoff til kontrollspørsmålene i kapittel 14.1	443
18.15 Stoff til kontrollspørsmålene i kapittel 14.2	444
18.16 Stoff til kontrollspørsmålene i kapittel 14.3	444
18.17 Stoff til kontrollspørsmålene i kapittel 14.4–14.7	445
18.18 Stoff til kontrollspørsmålene i kapittel 15	446
18.19 Stoff til kontrollspørsmålene i kapittel 16	447
Kapittel 19 Veiledning til øvingsoppgavene	451
Hardangerviddaoppgaven på side 196	451
Gaveoppgaven på side 203	452
Loddeieroppgaven på side 208	453
Mindreåriges bankbok-oppgaven på side 209	453
Selvmordsoppgaven på side 209	454
Syke i kur-oppgaven på side 226	455
Kommunistpropagandaoppgaven på side 227	456
Flyvåpenoppgaven på side 227	456
Passbåttoppgaven på side 227	457
Telefonsjikaneoppgaven på side 228	457
Pater est-oppgaven på side 228	458
Spesialmusoppgaven på side 258	459
Turnforeningsoppgaven på side 282	459
Sjømannsoppgaven på side 283	460
Den rasistiske statsråden på side 323	461
Bakerdommene på side 390	461
Avkrysningstest på side 391	462
Nektelse av å fremme anke-oppgaven på side 421	462
Litteratur og forkortelser	465
Lovregister	469
Domsregister	475
Stikkord	478